

Tworzywa sztuczne w obiegu zamkniętym

Analiza sytuacji w Europie

MAJ 2026

O raporcie

Tegoroczna edycja raportu przyczynia się do jeszcze lepszego zrozumienia gospodarki tworzyw sztucznych o obiegu zamkniętym oraz jej ewolucji na przestrzeni lat. Zawiera przegląd danych na temat europejskiej produkcji tworzyw sztucznych, ich przetwórstwa – produkcji plastikowych wyrobów i części, zużycia tworzyw, zbiórki oraz przetwarzania odpadów tworzyw. Omówione zostały także różne technologie recyklingu i produkcja tworzyw sztucznych z surowców niekopalnych, tj. tworzyw bio-pochodnych, tworzyw z przypisaną zawartością pochodzenia biologicznego (ang. bio-attributed plastics) oraz tworzyw pozyskanych w technologii wychwytywania i wykorzystywania dwutlenku węgla.

W raporcie po raz pierwszy zamieszczone zostały dane dotyczące światowej produkcji recyklatów z odpadów prekonsumenckich, dane handlowe oraz szacunkowe dane dotyczące ponownego wykorzystania wybranych typów opakowań z tworzyw sztucznych.

Raport zawiera szacunkowe dane za rok 2024.

Zastrzeżenia prawne

Niniejszy raport ma wyłącznie charakter informacyjny i niekomercyjny i jest przeznaczony wyłącznie dla Plastics Europe do wykorzystania w uzgodnionych celach. Niniejszy raport ma na celu dostarczenie ogólnych informacji i nie stanowi wyczerpującego omówienia przedmiotowych tematów ani nie stanowi porady. Niniejszy raport został dostarczony w obecnym jego kształcie („as is”), bez gwarancji jego kompletności, dokładności lub też jakości wyników uzyskanych w wyniku użytkowania go ani bez jakichkolwiek innych gwarancji, wyraźnych lub dorozumianych, w tym między innymi w postaci gwarancji skuteczności, przydatności handlowej lub przydatności dla konkretnego celu.

Otrzymanie lub wykorzystanie raportu przez jakąkolwiek osobę lub podmiot nie pociąga za sobą obowiązku zachowania ostrożności, tworzenia relacji zawodowych ani zaciągnięcia jakiegokolwiek obecnej lub przyszłej odpowiedzialności jakiegokolwiek rodzaju, wskutek czego, jeżeli jakakolwiek osoba lub podmiot będzie opierała się w swoich działaniach na raporcie, wynikach lub jakiegokolwiek innej części usług, czyni to na własne ryzyko. Wszystkie dane i informacje zawarte w niniejszym dokumencie są traktowane jako zastrzeżone i nie mogą być publikowane przez osoby trzecie bez wyraźnej, wcześniejszej pisemnej zgody Plastics Europe lub bez wyraźnego powołania się na Plastics Europe jako autora i właściciela niniejszego raportu.

Treść niniejszego raportu należy traktować jako całość i każdorazowo musi ona zawierać niniejsze zastrzeżenie. Plastics Europe ani żaden z jej podmiotów, spółek członkowskich, podmiotów powiązanych, stowarzyszonych ani ich pracowników nie może ponosić odpowiedzialności za zgodność niniejszego raportu z obowiązującymi przepisami prawa.

O Plastics Europe

Plastics Europe jest ogólnoeuropejskim stowarzyszeniem producentów tworzyw sztucznych z oddziałami w całej Europie. Od ponad 100 lat nauka i innowacja stanowią DNA naszej branży. Zrzeszając firmy wytwarzające ponad 90% polimerów w UE27+3 (Norwegia, Szwajcaria, Wielka Brytania), postrzegamy swoją rolę jako katalizatora zmian branży tworzyw sztucznych, zobowiązanego do otwartej współpracy z interesariuszami i do dostarczania bezpiecznych, cyrkularnych i zgodnych z zasadami zrównoważonego rozwoju rozwiązań. Jesteśmy zaangażowani we wdrażanie pozytywnych i trwałych zmian.

Jeśli chcesz uzyskać więcej informacji, napisz do nas na connect@plasticseurope.org lub odwiedź naszą stronę internetową plasticseurope.org

Odzyskanie kontroli nad cyrkularną przyszłością tworzyw sztucznych w Europie

Głównym impulsem do wdrażania cyrkularności nie jest już wyłącznie troska o środowisko – dziś to także kwestia ekonomiczna, przemysłowa i strategiczna.

W obliczu narastającej niestabilności geopolitycznej oraz zakłóceń w łańcuchach dostaw, cyrkularny system tworzyw sztucznych w Europie przestaje być dodatkowym luksusem. Staje się koniecznością.

Ma kluczowe znaczenie dla zmniejszenia zależności od importowanych paliw kopalnych i narażenia na zmiany cen surowców oraz dla wzmocnienia bezpieczeństwa przemysłowego i strategicznej autonomii. System ten zapewni również bezpieczeństwo dostaw materiałów kluczowych dla europejskich sektorów konsumpcyjnych i strategicznych – w tym motoryzacji, ochrony zdrowia, elektroniki, technologii neutralnych klimatycznie i obronności.

Przejście na konkurencyjny i cyrkularny system tworzyw sztucznych ma dziś dla przyszłości Europy znacznie większe niż kiedykolwiek wcześniej.

„Skrojona na miarę” legislacja na rzecz transformacji europejskiego systemu tworzyw sztucznych

W Europie ma swoją produkcję wielu z najbardziej innowacyjnych i wizjonerskich producentów tworzyw sztucznych. Mapa drogowa „*The Plastics Transition*” wyznaczająca ścieżkę naszej branży do zeroemisyjności netto i cyrkularności, została opracowana jako drogowy wskazujący systemową transformację w całym systemie tworzyw sztucznych.

Celem raportu „*Tworzywa sztuczne w obiegu zamkniętym – analiza sytuacji w Europie 2026*” jest wspieranie transformacji naszego przemysłu poprzez umożliwienie firmom członkowskim, partnerom w całym łańcuchu wartości oraz decydentom podejmowania decyzji opartych na faktach.

Virginia Janssens, Dyrektor Zarządzająca Plastics Europe

Gwałtowne spowolnienie europejskiej transformacji w kierunku gospodarki cyrkularnej tworzyw sztucznych

Niestety dane potwierdzają, że trend wzrostowy w produkcji cyrkularnych tworzyw sztucznych dramatycznie wyhamował – włącznie ze spadkiem produkcji z surowców biopochodnych. Sytuację tę odzwierciedla również spowolnienie wzrostu popytu europejskich przetwórców na cyrkularne tworzywa, przy czym znacząca część tego zapotrzebowania jest obecnie zaspokajana poprzez import.

Choć ilość poddawanych recyklingowi odpadów wzrosła, wciąż ponad 70% trafia na wysypiska lub do spalarni. Tymczasem eksport wysortowanych odpadów tworzyw sztucznych wzrósł, a ilość poddawana recyklingowi poza Europą znacząco się zwiększyła. Podczas gdy globalna transformacja przyspiesza, europejskie przywództwo w obszarze cyrkularnych tworzyw sztucznych jest dziś zagrożone przez Chiny oraz inne kraje azjatyckie. Przy obecnym kierunku Europa osłabia własne ambicje klimatyczne i naraża swoją gospodarczą przyszłość.

Kryzys konkurencyjności osłabia transformację

Transformacja Europy wyhamowała z dwóch zasadniczych powodów.

Po pierwsze – wysokie ceny energii, rosnące koszty emisji oraz ceny surowców osłabiły globalną konkurencyjność branży i zmniejszyły biznesowe uzasadnienie do inwestowania w cyrkularność.

Wynika to z zależności europejskich producentów tworzyw sztucznych od importowanego gazu i ropy jako źródeł surowców oraz energii, co sprawia, że są szczególnie podatni na ryzyka geopolityczne, a także z wyzwań związanych z konkurencyjnością, przed którymi stoi szeroko rozumiany europejski system tworzyw sztucznych, w tym sektory recyklingu oraz przetwórstwa.

Podczas gdy produkcja tworzyw sztucznych w innych regionach nadal rośnie, europejski udział w rynku globalnym gwałtownie spadł – z 22% w 2006 r. do 12% w 2024 r. – a obroty branży zmniejszyły się z 457 mld euro w 2022 r. do zaledwie 398 mld euro w 2024 r.

W efekcie europejscy producenci tworzyw sztucznych funkcjonują w trybie przetrwania. Oznacza to, że istniejąca w Europie produkcja tworzyw opartych na paliwach kopalnych – kluczowa dla finansowania

transformacji w kierunku cyrkularności – nie jest w stanie wygenerować ogromnych nakładów inwestycyjnych, których ta transformacja wymaga.

Po drugie, mimo że europejscy decydenci wprowadzili ważne inicjatywy na rzecz cyrkularności, a Komisja Europejska dostrzegła strategiczne znaczenie sektora tworzyw, obecne ramy polityczne i regulacyjne nie przynoszą oczekiwanych rezultatów. Pomimo pewnego postępu, działania mające stymulować rynkowy popyt i podaż na cyrkularne tworzywa sztuczne nie były prowadzone ani w odpowiedniej skali, ani w wystarczająco szybkim tempie oraz nie były na tyle ambitne, aby odblokować konieczne inwestycje. Stanowi to poważne źródło frustracji dla naszej branży oraz szerzej – całego systemu tworzyw sztucznych.

Odpady tworzyw sztucznych zasobem strategicznym

Powrót na ścieżkę cyrkularnej transformacji wymaga konkurencyjnego europejskiego systemu tworzyw sztucznych. Aby to osiągnąć, potrzebne jest odważne i zdecydowane przywództwo na wszystkich szczeblach zarządzania w Europie.

Bezwzględnie należy rozwiązać problem wysokich kosztów energii w Europie oraz zagwarantować równe

warunki konkurencji dzięki uczciwym i konsekwentnie egzekwowanym regułom handlowym.

Wzmacnianie popytu na cyrkularne tworzywa sztuczne produkowane w Europie wymaga ambitnych instrumentów stymulujących rynek oraz zdecydowanych polityk wspierających¹, które przyciągną inwestycje i wzmocnią konkurencyjność europejskiego systemu tworzyw sztucznych.

Europa ma potencjał kontynentu strategicznie autonomicznego i bogatego w zasoby, jednak warunkiem koniecznym jest zwiększenie wykorzystania wartości odpadów i biomasy jako przyszłych surowców dla przemysłu. Należy zaprzestać spalania i składowania odpadów tworzyw nadających się do recyklingu oraz sprawić, by ich zatrzymywanie i poddawanie recyklingowi w Europie były ekonomicznie opłacalne.

Decydenci przy wspieraniu innowacji powinni zachować neutralność technologiczną, ponieważ do osiągnięcia cyrkularności w różnych zastosowaniach i dla różnych materiałów potrzebne są odmienne rozwiązania, a nowe, dopiero rozwijające się technologie potrzebują czasu, skali i sprzyjających warunków, aby osiągnąć dojrzałość technologiczną i pełną efektywność kosztową. Ponadto należy objąć systemem zachęt rynkowych wszystkie surowce cyrkularne, w tym odpady poddawane recyklingowi mechanicznemu, fizycznemu

oraz chemicznemu, bio-pochodne i pochodzące z technologii wychwytywania węgla.

Jak potwierdzają raporty Draghiego i Letty, jednolity rynek jest jednym z najsilniejszych atutów Europy, jednak wciąż nie spełnia on w pełni swojej zamierzonej funkcji. Na przykład dzięki harmonizacji regulacji dotyczących odpadów i ujednoczeniu systemów Rozszerzonej Odpowiedzialności Producenta we wszystkich państwach członkowskich można by wyeliminować niepotrzebną fragmentaryzację i całkowicie odblokować potencjał gospodarczy prawdziwie zharmonizowanego jednolitego rynku.

Powrót Europy na pozycję lidera cyrkularności: od ambicji do realizacji

Urzeczywistnienie gospodarki obiegu zamkniętego wymaga zaangażowania wszystkich uczestników łańcucha wartości – przetwórców, recyklerów, podmiotów zbierających odpady, brandownerów i detalistów. Do realizacji tej systemowej zmiany bez opóźnień niezbędne są skoordynowane działania, poczucie odpowiedzialności oraz kompleksowe podejście legislacyjne obejmujące cały łańcuch wartości.

Stawką jest fundamentalny wybór dotyczący tego, jaką Europę chcemy budować: Europę, która przewodzi

w zrównoważonym przemyśle, innowacjach, talentach i miejscach pracy, czy Europę, która jest coraz bardziej zależna od innych.

Jeśli podejmiemy właściwe decyzje, Europa może stworzyć sprawnie działający cyrkularny system tworzyw sztucznych, który stanie się podstawą przemysłu nowej generacji w Europie i zagwarantuje jej stabilność i bezpieczeństwo ekonomiczne.

W końcu nie chodzi wyłącznie o tworzywa sztuczne, ani nawet o skalowanie cyrkularności, by wspierać dekarbonizację – chodzi o społeczeństwo, jakie chcemy budować, o środowisko, którego chcemy chronić, oraz o przyszłość europejskiego przemysłu i pozycji Europy na świecie.

1. Aby uzyskać więcej informacji na temat naszych rekomendacji politycznych, zobacz Executive Summary lub nasze stanowisko dotyczące [Circular Economy Act](#).

Executive summary

Wstęp

Raport „*Tworzywa sztuczne w obiegu zamkniętym – Analiza sytuacji w Europie 2026*” zawiera najbardziej aktualny, kompleksowy i przejrzysty zestaw danych dotyczących cyrkularnej transformacji tworzyw sztucznych w Europie (EU27+3). Celem tej publicznie dostępnej publikacji jest ułatwienie wszystkim interesariuszom – decydentom, producentom tworzyw sztucznych, przetwórcom, recyklerom i innym partnerom w łańcuchu wartości – śledzenia postępu, identyfikowania luk i podejmowania świadomych, opartych na faktach decyzji dotyczących warunków sprzyjających przyspieszeniu cyrkularności.

Publikowany co dwa lata raport zawiera przegląd danych na temat europejskiego systemu tworzyw sztucznych i obejmuje produkcję tworzyw z surowców kopalnych i cyrkularnych, ich wykorzystanie oraz zagospodarowanie odpadów tworzyw. Niniejsza edycja zawiera analizę zmian w latach 2022–2024 po raz pierwszy uzupełnioną o dane handlowe dotyczące tworzyw sztucznych z surowców kopalnych i cyrkularnych, co daje pełniejszy obraz przepływów materiałowych w Europie.

Wizją branży jest stworzenie w Europie do 2050 roku konkurencyjnego, zrównoważonego i zeroemisyjnego netto systemu, w którym produkowane wysokiej jakości cyrkularne tworzywa sztuczne będą kolejno wykorzystywane i zwracane do obiegu. Pozwoli to Europie zmniejszyć zależność od importu ropy i gazu, jednocześnie zapewniając nieprzerwane dostawy materiałów kluczowych dla wielu zastosowań zarówno konsumenckich, jak i w innych strategicznych sektorach przemysłowych.

Raport „*Tworzywa sztuczne w obiegu zamkniętym*” uzupełnia serię publikacji i działań Plastics Europe, obejmujących m.in. mapę drogową „*The Plastics Transition*”, których celem jest wsparcie realizacji wyżej wspomnianej wizji.

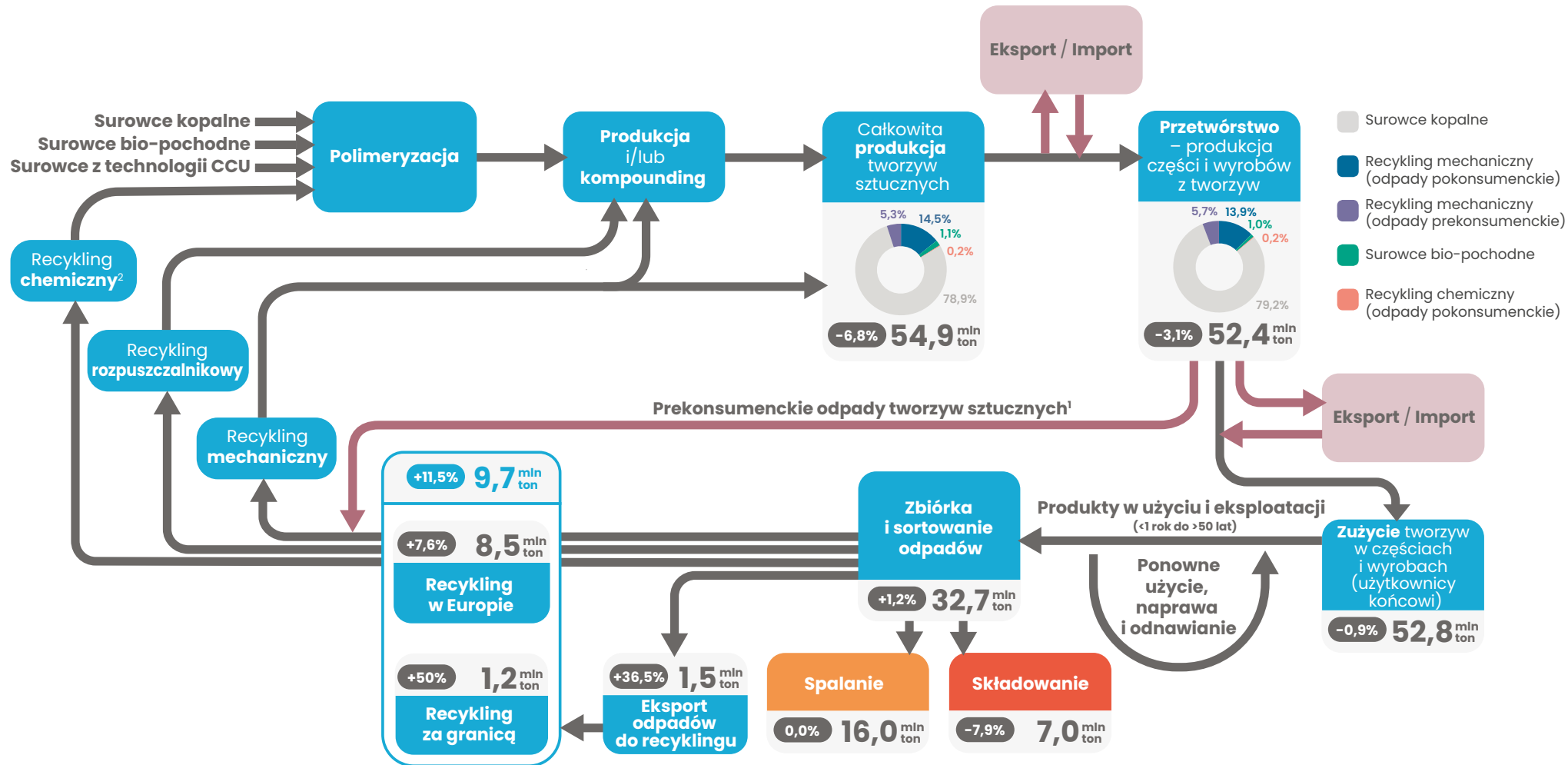
Zmiany w latach 2022–2024

Okres 2022–2024 zdominowany był przez kryzys konkurencyjności europejskiego sektora przemysłowego będący bezpośrednim efektem inwazji Rosji na Ukrainę. Europejska produkcja tworzyw sztucznych gwałtownie spadła (–6,8%), podobnie jak zapotrzebowanie ze strony przetwórców (–3,1%) oraz wykorzystanie tworzyw przez użytkowników końcowych (–0,9%) – głównie z powodu rosnących kosztów energii i surowców.

Produkcja cyrkularnych tworzyw sztucznych wzrosła o 2,4%, a zapotrzebowanie ze strony przetwórców na tworzywa cyrkularne wzrosło o 8,2%. Wyniki te nie uwidaczniają obserwowanego gwałtownego i niepokojącego spadku tempa wzrostu.

Nowe dane na temat przepływów handlowych wskazują na znaczną zależność od łańcuchów wartości spoza Europy. Niemal jedna czwarta wszystkich tworzyw sztucznych przetworzonych w UE27+3 (odpowiednio 19% tworzyw cyrkularnych, z czego 16% tworzyw z recyklingu odpadów pokonsumenckich) pochodziła z importu.

Sytuacja w gospodarce odpadami pozostała zróżnicowana. Wzrósł poziom recyklingu odpadów tworzyw (+11,5%), spadł poziom składowania (–7,9%), poziom spalania pozostał bez zmian. Jednocześnie gwałtownie zwiększył się eksport wysortowanych odpadów tworzyw sztucznych (+36,5%), a wraz z nim wzrósł udział odpadów z UE poddawanych recyklingowi poza Europą (12,4% w 2024 roku).

Dane szacunkowe, w zaokrągleniu.

1. Prekonsumenckie odpady tworzyw sztucznych powstają głównie podczas przetwórstwa, a w znacznie mniejszym stopniu podczas produkcji tworzyw.

2. Recykling chemiczny jest procesem wieloetapowym, a jego poszczególne etapy (od wsadu surowca z odpadów tworzyw sztucznych do finalnej polimeryzacji) mogą być różne w zależności od konkretnej technologii. Bardziej szczegółowy schemat jest dostępny na stronach 100-101.

Kluczowe liczby

Produkcja cyrkularnych tworzyw sztucznych osiągnęła

8,7 mln ton

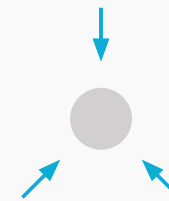
ale tempo wzrostu **znacząco spadło** od 2022 roku.

Po raz pierwszy zawartość cyrkularnych tworzyw sztucznych w nowych produktach

przekroczyła 15%

osiągając **7,9 mln ton** w 2024 r.

19%

cyrkularnych tworzyw i **24%** wszystkich tworzyw wykorzystywanych w Europie pochodzi z importu.

Eksport wysortowanych odpadów tworzyw od 2022 r. wzrósł o

+36,5%

osiągając 1,5 mln ton.

29,6%

(9,7 mln ton) odpadów tworzyw zostało poddane recyklingowi.

Ponad

70%

odpadów tworzyw sztucznych nadal trafia do spalania lub na składowiska.

Kluczowe wnioski z raportu

Raport wskazuje na gwałtowne spowolnienie transformacji w kierunku cyrkularnego systemu tworzyw sztucznych w Europie.

Chociaż produkcja cyrkularnych tworzyw sztucznych wzrosła o 2,4%, a zapotrzebowanie na tworzywa cyrkularne wzrosło o 8,2%, to liczby te maskują dramatyczny spadek tempa transformacji. Wskaźnik rocznego wzrostu (CAGR) produkcji tworzyw cyrkularnych w Europie zmniejszył się z 13,6% w latach 2018–2022 do zaledwie 1,2% w latach 2022–2024, a w odniesieniu do zapotrzebowania ze strony przetwórców w wyżej wskazanych okresach spadł z 16,2% do 4%.

Transformacja systemu tworzyw sztucznych w Europie zwalnia w czasie, w którym globalni konkurenci – zwłaszcza w Chinach i pozostałych krajach Azji – **przyspieszają produkcję cyrkularnych tworzyw sztucznych**. Wstrzymanie i wycofywanie inwestycji w infrastrukturę do recyklingu tworzyw sztucznych w Europie spowodowały, że ponad 70% zebranych odpadów wciąż trafia do spalarni i na wysypiska, a 12,2% odpadów wysortowanych do recyklingu jest eksportowane. Dodatkowo 19% (1,5 mln ton) europejskiego zapotrzebowania na tworzywa cyrkularne opierało się na imporcie.

Potrzebne są pilne działania, aby wzmocnić ramy polityczne, poprawić warunki inwestycyjne i przywrócić cyrkularną transformację systemu tworzyw sztucznych w Europie na właściwe tory.

Produkcja cyrkularnych tworzyw sztucznych

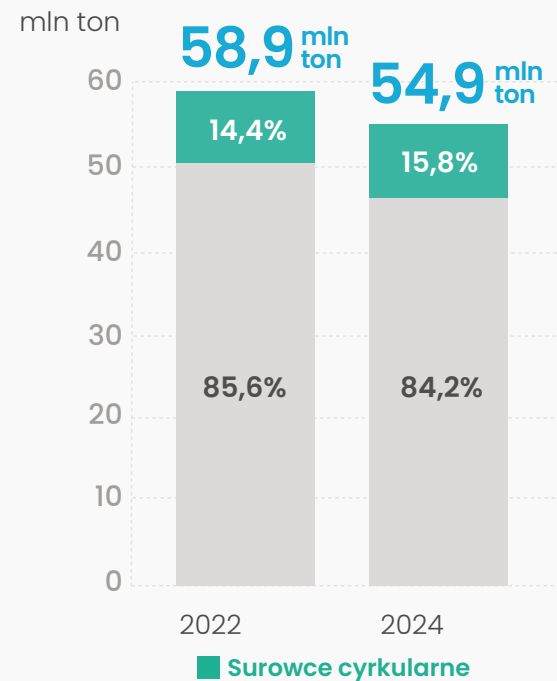
Produkcja cyrkularnych tworzyw sztucznych – obejmująca tworzywa sztuczne z recyklingu mechanicznego, fizycznego, chemicznego oraz z surowców pochodzenia biologicznego – **stanowiła 15,8% całkowitej europejskiej produkcji tworzyw sztucznych w 2024 roku**, odnotowując wzrost w porównaniu do wartości 14,4% w roku 2022.

Jednak ten wzrost nie odzwierciedla znaczącego zwiększenia produkcji cyrkularnych tworzyw sztucznych. Był on wynikiem przede wszystkim spadku produkcji tworzyw z surowców kopalnych, która w latach 2022-2024 zmniejszyła się o 8,3% do poziomu 43,3 mln ton. We wskazanym okresie produkcja cyrkularnych tworzyw sztucznych wrosła nieznacznie – o 2,4% do poziomu 8,7 mln ton.

Wzrost produkcji cyrkularnych tworzyw sztucznych w Europie również gwałtownie zwolnił w porównaniu z poprzednim okresem, mimo że globalna produkcja przyspiesza. Wskaźnik CAGR¹ europejskiej produkcji tworzyw cyrkularnych spadł z 13,6% w latach 2018–2022 do zaledwie 1,2% w latach 2022–2024. Dla porównania, wskaźnik ten dla globalnej produkcji cyrkularnych tworzyw sztucznych wzrósł z 5% do 7,7% we wskazanych okresach, pozwalając osiągnąć poziom 44,2 mln ton w 2024 roku (9,6% całkowitej światowej produkcji tworzyw sztucznych²).

Europa póki co utrzymuje największy udział cyrkularnych tworzyw sztucznych w stosunku do całkowitej produkcji tworzyw. Jednak przyspieszenie globalnej produkcji – szczególnie w Chinach i pozostałych krajach Azji – niesie ryzyko utraty pozycji lidera i zwiększenia zależności Europy od importu cyrkularnych tworzyw sztucznych.

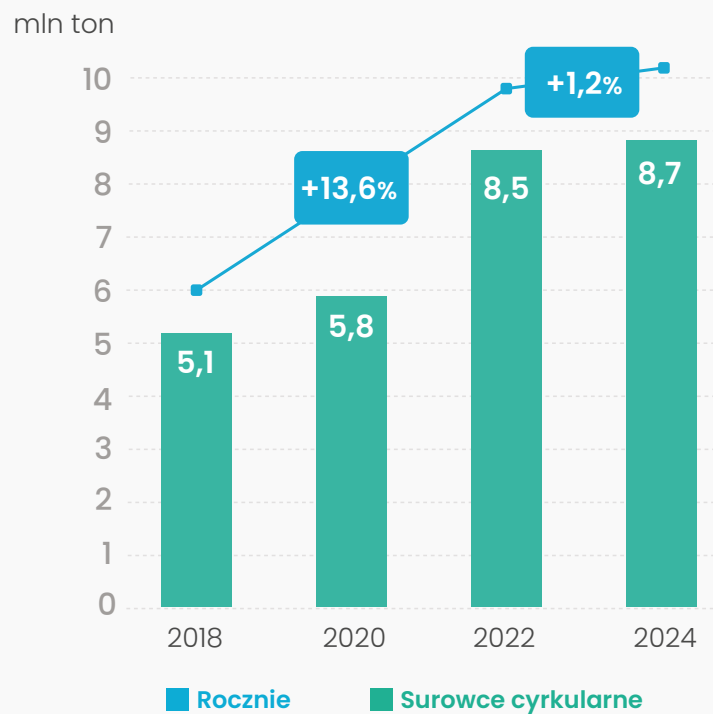
Udział cyrkularnych tworzyw sztucznych w całkowitej produkcji w Europie

1. Skumulowany roczny wskaźnik wzrostu

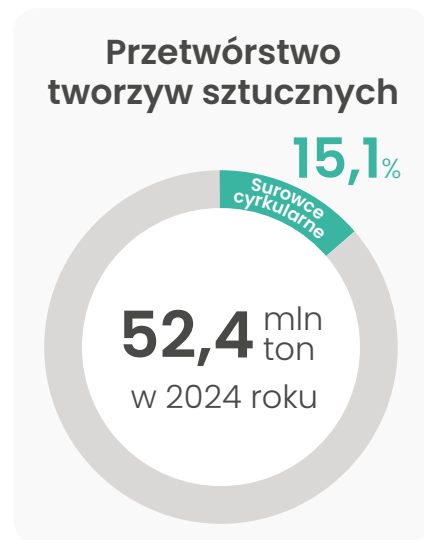
2. Zakres danych dotyczących światowej produkcji tworzyw sztucznych w raporcie „Tworzywa sztuczne w obiegu zamkniętym – Analiza sytuacji w Europie 2026” obejmuje recykling odpadów prekonsumenckich.

Zmiana w produkcji cyrkularnych tworzyw sztucznych

Cyrkularność nowych wyrobów z tworzyw sztucznych

W 2024 roku cyrkularne tworzywa sztuczne po raz pierwszy stanowiły ponad 15% (7,9 mln ton) całkowitej ilości tworzyw sztucznych przetworzonych w wyroby przemysłowe i konsumenckie w Europie. Jednak wzrost udziału w rynku i ilości przetworzonych tworzyw cyrkularnych (z 7,3 mln ton do 7,9 mln ton w latach 2022–2024) postępował w znacznie wolniej niż wcześniej – wskaźnik CAGR* spadł z 16,2% w latach 2018–2022 do 4% w latach 2022–2024.

Dodatkowo, w tym samym czasie, w którym europejskie instalacje recyklingowe bankrutowały, zamykały zakłady i mierzyły się z opóźnieniami lub wstrzymaniem zaplanowanych inwestycji, 1,5 mln ton (19%) zapotrzebowania przetwórców na tworzywa cyrkularne zostało pokryte przez import.

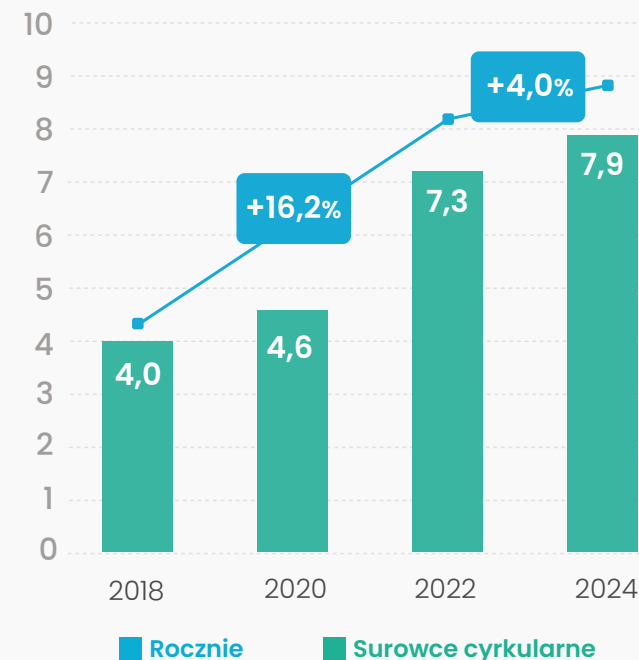
19% tworzyw cyrkularnych wykorzystanych w Europie **pochodzi z importu.**

Znajduje to odzwierciedlenie w nowych danych pokazujących coraz większą i coraz bardziej znaczącą zależność przetwórców od importu wszystkich rodzajów tworzyw sztucznych (z surowców kopalnych i cyrkularnych), który osiągnął 24% (13,4 mln ton) w 2024 roku.

* Skumulowany roczny wskaźnik wzrostu

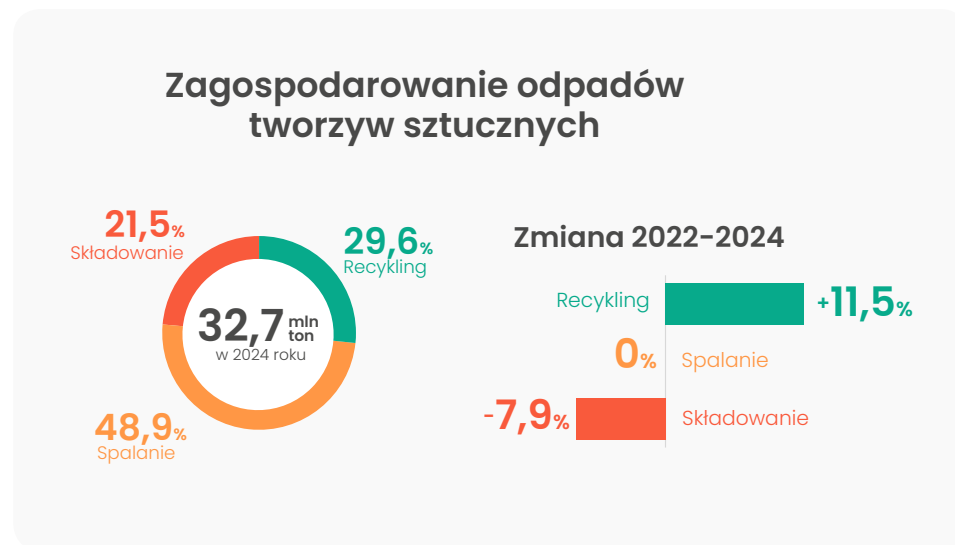
Przetwórstwo cyrkularnych tworzyw sztucznych

mln ton

Zbiórka odpadów tworzyw: recykling, spalanie i składowanie

Chociaż wzrósł poziom zbiórki pokonsumenckich odpadów tworzyw sztucznych, to wzrost ten był znacznie wolniejszy niż w poprzednich latach. **W 2024 roku zebrano łącznie 32,7 mln ton odpadów, z czego 12,3 mln ton (37,6%) stanowiły odpady wysortowane do recyklingu. Z 9,7 mln ton odpadów, o jakości umożliwiającej poddanie ich procesom recyklingu (mierzonej w punkcie obliczania poziomu recyklingu), tylko 8,5 mln ton trafiło do**

recyklingu na terenie UE27+3, co dało 8,1 mln ton wyprodukowanych recyklatów.

Dodatkowo 1,5 mln ton wysortowanych europejskich odpadów tworzyw (1,2 mln mierzone w punkcie recyklingu) zostało wyeksportowanych na skutek problemów z konkurencyjnością (np. kosztów energii) i niewystarczających zdolności recyklingowych w Europie. Ze względu na brak możliwości śledzenia danych, Plastics Europe nie jest w stanie określić ostatecznej wydajności recyklingu wysortowanych odpadów, które zostały wyeksportowane.

Choć systemy zbiórki i sortowania odpadów uległy poprawie, to skalę i złożoność zadań stojących przed decydentami oraz europejskim systemem tworzyw sztucznych najlepiej ilustruje fakt, że w 2024 roku 70,4% odpadów tworzyw zebranych w Europie – cennych surowców cyrkularnych, które mogłyby zmniejszyć zależność gospodarki europejskiej od importu ropy i gazu – nadal było kierowanych do spalania (16,0 mln ton, 48,9%) oraz na składowiska (7 mln ton, 21,5%).

Planowany przez UE zakaz eksportu odpadów tworzyw do krajów spoza OECD, który ma obowiązywać przez 2,5 roku począwszy od listopada 2026 roku, powinien zwiększyć dostępność tego strumienia odpadów na potrzeby recyklingu.. Jednak do uniknięcia gwałtownych wzrostów składowania i spalania zebranych odpadów oraz eksportu wysortowanych odpadów, to właśnie zapewnienie odpowiednich zdolności w zakresie sortowania i recyklingu odpadów tworzyw w UE27+3 będzie kluczowe. Podobnie, by zwiększyć do maksimum dostępność surowca do recyklingu, należy wykorzystać unijny limit ilości odpadów komunalnych kierowanych na składowiska – 10% do 2035 roku.

Co niepokojące, w latach 2022–2024 nie zaobserwowano spadku poziomu spalania odpadów tworzyw, a **jednocześnie gwałtownie wzrósł udział eksportu wysortowanych odpadów tworzyw – o 36,5%, osiągając 1,5 mln ton.**

Ekspert wysortowanych odpadów tworzyw od 2022 r. wzrósł o

+36,5%
osiągając 1,5 mln ton.

Europa – przyszły potentat w dziedzinie surowców wtórnych

Odpady tworzyw sztucznych w Europie stanowią nie w pełni wykorzystany zasób, który może zmniejszyć zależność naszego kontynentu od importu paliw kopalnych oraz wzmocnić jego odporność gospodarczą. Zatem wzrost eksportu sortowanych odpadów z UE o 36,5% w latach 2022–2024 jest mocno niepokojący.

Przekształcając tworzywa sztuczne po zakończeniu ich cyklu życia w wartościowe surowce – na przykład poprzez zwiększenie zapotrzebowania rynkowego dzięki ambitnym, sektorowo zróżnicowanym celom dotyczącym obowiązkowej zawartości recyklatów – UE może pobudzić inwestycje sektora prywatnego w zbiórkę, sortowanie, ponowne wykorzystanie oraz recykling na dużą skalę.

Zapewnienie dostępności wysokiej jakości strumieni surowców wymaga rozbudowanych systemów zbiórki i sortowania. Selektywna zbiórka pozwala osiągnąć znacznie wyższe wskaźniki recyklingu (53%), z kolei zwiększenie efektywności i jakości sortowania odpadów zmieszanych w krajach takich jak Niemcy, Polska i Hiszpania pozwoliło zwiększyć wskaźniki recyklingu (z 3,8% do 5,6%) tworzyw wysortowanych z tego strumienia odpadów.

Pomimo postępów w zakresie sortowania odpadów zmieszanych, to właśnie selektywna zbiórka pozostaje najbardziej efektywna. Różnica ta jest najlepiej widoczna w przypadku odpadów opakowań: ze strumieni zmieszanych recyklingowi poddawanych jest jedynie 2% odpadów opakowaniowych, a ze zbiórki selektywnej – 62%.

Neutralność technologiczna kluczem do pełnej transformacji

Polityki legislacyjne UE są obecnie mocno ukierunkowane na wspieranie rozwoju recyklingu mechanicznego. Chociaż technologia ta stanowi kluczowy element cyrkularności systemu tworzyw, to nie jest jednak rozwiązaniem uniwersalnym dla wszystkich strumieni odpadów i co więcej, nie zaspokoi przyszłego zapotrzebowania na wysokiej jakości materiały z recyklingu. **Żadna technologia nie jest w stanie samodzielnie zapewnić tej transformacji.**

Osiągnięcie pełnej cyrkularności i neutralności klimatycznej wymaga komplementarnego portfolio technologii, z uwzględnieniem m.in. recyklingu chemicznego służącego do przetwarzania odpadów zmieszanych i zanieczyszczonych, a także różnych innych technologii, takich jak wykorzystywanie surowców pochodzenia biologicznego czy wychwytywanie i wykorzystanie węgla. Równoległe skalowanie tych rozwiązań będzie niezbędne do ograniczania zależności od surowców kopalnych i domykania luk obiegu zamkniętego.

Jednym z zasadniczych wniosków z wywiadów przeprowadzonych na potrzeby tego raportu jest to, że zapotrzebowanie na kosztowo atrakcyjne recyklaty wysokiej jakości jest obecnie wyższe, niż produkcja tych materiałów w Europie.

Rekomendacje dotyczące konkurencyjnego i cyrkularnego europejskiego systemu tworzyw sztucznych

Cyrkularny system tworzyw sztucznych jest niezbędny do zapewnienia strategicznej autonomii, odporności przemysłowej oraz transformacji w kierunku zrównoważonego rozwoju w Europie. Nie będzie jednak możliwe uruchomienie mechanizmów rynkowych oraz odblokowanie inwestycji koniecznych do budowy tego systemu bez konkurencyjnego europejskiego przemysłu tworzyw sztucznych. Znaczące postępy w zakresie cyrkularności są uwarunkowane przywróceniem siły rynkowej europejskich producentów tworzyw sztucznych.

Środkiem politycznym ukierunkowanym na konkurencyjność musi towarzyszyć bardziej ambitna agenda na rzecz cyrkularności, o szerszym zakresie i realizowana w szybszym tempie. Powinna koncentrować się na promowaniu produkcji cyrkularnych tworzyw sztucznych oraz wzmacnianiu biznesowego uzasadnienia dla inwestycji w cyrkularne technologie i infrastrukturę w Europie. Kluczowa jest tu również ścisła współpraca między decydentami a łańcuchem wartości tworzyw sztucznych.

Tworzenie bardziej konkurencyjnego przemysłu tworzyw sztucznych

Unijni i krajowi decydenci powinni bezzwłocznie podjąć zdecydowane działania dotyczące nadmiernych kosztów energii i emisji dwutlenku węgla w Europie, zagwarantować równe warunki działania na rynku międzynarodowym oraz wykorzystać potencjał jednolitego rynku do promowania konkurencyjności. Należy zapewnić sprawiedliwe i konsekwentnie egzekwowane zasady handlowe oraz przejrzystość rynku, aby chronić przed globalną nadwyżką mocy produkcyjnych i dumpingiem.

Kluczowe jest również rozwiązanie wyzwań związanych z konkurencyjnością stojących przed szeroko pojmowanym, obejmującym przetwórców i recyklerów, europejskim systemem tworzyw sztucznych.

Wzmacnianie popytu na cyrkularne tworzywa sztuczne

Ambitne cele dotyczące obowiązkowej zawartości recyklatów powinny być szybko wprowadzone we wszystkich sektorach, co pozwoli pobudzić popyt na tworzywa z recyklingu, a zamówienia publiczne i mechanizmy rozszerzonej odpowiedzialności producenta (ROP) powinny być wykorzystane do premiowania producentów stosujących cyrkularne tworzywa sztuczne.

Zapewnienie dostępności wszystkich surowców cyrkularnych w Europie

Zastąpienie surowców opartych na paliwach kopalnych alternatywnymi surowcami cyrkularnymi wymaga zagwarantowania stabilnych i przewidywalnych dostaw odpadów tworzyw i przewidywalnych dostaw odpadów tworzyw. W Europie zbyt wiele zbieranych odpadów tworzyw nadal trafia na wysypiska i do spalania, bądź jest poddawanych recyklingowi poza UE. Należy wprowadzić zakaz składowania i spalania tworzyw sztucznych, które można poddać recyklingowi, zaś spalanie odpadów komunalnych należy włączyć do unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (ETS). Wsparcie powinno obejmować wszystkie surowce cyrkularne, w tym pochodzące z recyklingu, z surowców bio-pochodnych oraz pozyskiwane w technologiach wychwytywania węgla, a import i eksport odpadów tworzyw powinien być ściśle monitorowany.

Promowanie neutralności technologicznej i innowacji

Praktyczne wdrażanie technologii cyrkularnych na dużą skalę będzie zwiększać ich efektywność, podnosić produktywność oraz napędzać

innowacje. Kluczowe jest unikanie faworyzowania lub odrzucania konkretnych rozwiązań przed osiągnięciem przez nie dojrzałości technologicznej oraz uznanie faktu, że innowacje potrzebują odpowiednich warunków i czasu, aby się rozwinąć.

Bardziej zintegrowane cyrkularne systemy tworzyw sztucznych

Europa musi wspierać rozwój zintegrowanych centrów cyrkularności, łączących recykling mechaniczny i chemiczny oraz produkcję opartą na surowcach bio-pochodnych. Strumienie odpadów nienadających się do recyklingu mechanicznego – takich jak tworzywa zmieszane lub o złożonym składzie – muszą być przekierowywane do komplementarnych procesów recyklingu, by maksymalnie zwiększyć stopień wykorzystania zasobów.

Uruchomienie finansowania cyrkularnej transformacji

Wpływy z mechanizmów, takich jak unijna opłata od opakowań z tworzyw sztucznych niepoddanych recyklingowi (*plastics levy*^{*}), powinny być reinwestowane w rozwiązania cyrkularne. Należy

także ustanowić specjalny fundusz cyrkularności w ramach Funduszu Konkurencyjności. Równolegle, do uruchomienia inwestycji w infrastrukturę recyklingową, promowania surowców pochodzących z UE oraz zachęcania do stosowania materiałów cyrkularnych w nowych produktach, mogą zostać wykorzystane systemy ROP.

Likwidacja barier na drodze do cyrkularnego jednolitego rynku

Duży jednolity rynek ma kluczowe znaczenie z punktu widzenia gospodarki obiegu zamkniętego, jednak jego fragmentacja i niepotrzebna złożoność podważają ten potencjał. Większa harmonizacja unijnych zasad i kryteriów dotyczących utraty statusu odpadu, odnośnie transgranicznego przemieszczania odpadów, w zakresie procesów recyklingu czy zarządzania systemami ROP jest niezbędna do zmniejszenia obciążeń administracyjnych, zwiększenia zachęt inwestycyjnych, umożliwienia sprawnych przepływów transgranicznych oraz odblokowania potencjału skali jednolitego rynku UE.

Więcej informacji na temat rekomendacji Plastics Europe dotyczących gospodarki obiegu zamkniętego znajduje się [tutaj](#).

* Wprowadzony w 2021 r. unijny podatek od tworzyw sztucznych nakłada na każde państwo członkowskie obowiązek uiszczenia opłaty uzależnionej od ilości niepoddanych recyklingowi opakowaniowych odpadów tworzyw sztucznych.

Plastics Europe AISBL

Rue Belliard 40 • Box 16

1040 Brussels • Belgium

 +32 (0)2 792 30 99

connect@plasticseurope.org

plasticseurope.org